

D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Nadejda Toma

Liliana Catan și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de avocatul Chisnencu Alexandru în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Maria împotriva societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, prin care s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” și s-a menținut hotărîrea primei instanțe

c o n s t a t ă

La 12 martie 2014 Rodideal Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată (f.d.6-8).

În motivarea acțiunii Rodideal Maria a indicat că la 25 iunie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 5, prin care a acordat pîrîtului împrumut în sumă de 15520 lei cu termen de rambursare pînă la 25 iunie 2011.

La 08 iulie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 6, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 1400 lei cu termen de rambursare pînă la 08 iulie 2011.

La 22 iulie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 7, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 31150 lei cu termen de rambursare pînă la 22 iulie 2011.

La 27 iulie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 8, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 4749 lei cu termen de rambursare pînă la 27 iulie 2011.

La 10 august 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 9, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 400 lei cu termen de rambursare pînă la 10 august 2011.

La 11 august 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr.10, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 46500 lei cu termen de rambursare pînă la 11 august 2011.

La 13 august 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 11, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 2400 lei cu termen de rambursare pînă la 13 august 2011.

La 18 august 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 12, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 300 lei cu termen de rambursare pînă la 18 august 2011.

La 01 septembrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 13, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 1700 lei cu termen de rambursare pînă la 01 septembrie 2011.

La 25 octombrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 14, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 3500 lei cu termen de rambursare pînă la 25 octombrie 2011.

La 25 octombrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 15, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 7330,5 lei cu termen de rambursare pînă la 25 octombrie 2011.

La 23 decembrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 16, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 200 lei cu termen de rambursare pînă la 23 decembrie 2011.

La 27 decembrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 17, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 5930,21 lei cu termen de rambursare pînă la 27 decembrie 2011.

La 27 decembrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 18, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 37672,28 lei cu termen de rambursare pînă la 27 decembrie 2011.

La 29 decembrie 2010 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 19, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 5300 lei cu termen de rambursare pînă la 29 decembrie 2011.

În contractele încheiate părțile au convenit că în caz de nerestituire a împrumutului în termenul stabilit împrumutatul va achita penalități în mărime de 0,07% pentru fiecare zi de întârziere

Împrumuturile acordate nu au fost restituite de către societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în termenele convenite, motiv din care este nevoită să se adreseze cu cerere de chemare în judecată.

Cere Rodideal Maria încasarea datoriei de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în mărime de 164051,99 lei, dobînda de întârziere în mărime de 56630,02 lei și cheltuielile de judecată.

Prin mandatul nr. 0523651 din 05 martie 2014 avocatul Dumitru Harea a fost înputernicit de Rodideal Maria să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor, de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d.5).

La 11 februarie 2015 avocatul Dumitru Harea a depus în interesele Mariei Rodideal cerere de concretizare a pretențiilor solicitînd încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” datoria în mărime de 164051,99 lei, dobînda de întârziere în mărime de 56630,02 lei, cheltuielile de judecată în suma de 6621 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 157-160, 170 verso).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015 acțiunea Mariei Rodideal s-a admis integral.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în beneficiul Mariei Rodideal datoria în mărime de 164051,99 lei, dobînda de întârziere în mărime de 56630,02 lei, cheltuielile de judecată în suma de 6621 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 172-179).

Prin mandatul nr. 0416958 din 30 iunie 2014 avocatul Scripnic Veaceslav a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 101).

La 03 aprilie 2015 avocatul Scripnic Veaceslav a depus în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015 (f.d. 182-186).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 mai 2015 a respins apelul depus de societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” și a menținut hotărîrea primei instanțe (f.d. 198-205).

Prin mandatul nr. 0773404 din 30 iunie 2015 avocatul Chisnencu Alexandru a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 210 A).

La 21 iulie 2015 avocatul Chisnencu Alexandru a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” recurs, iar la 29 septembrie 2015 recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești cu trimiterea pricinii la rejudecare în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs (f.d. 208-210).

În motivarea cererii de recurs avocatul Chisnencu Alexandru a indicat că hotărîrile judecătorești sunt neîntemeiate, bazate pe argumente și probe fără suport faptic și juridic, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că contractele prezentate de Rodideal Maria ca dovadă a împrumutului sunt lovite de nulitate, deoarece nu sunt semnate de administratorul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”.

Pe conturile bancare ale întreprinderii au fost transferate sume bănești cu titlu de ajutor financiar de la administratorul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Mihai Vasilița care a vîndut apartamentul la suma de 26000 Euro.

Rodideal Maria în perioada de la 30 aprilie 2009 pînă în luna februarie 2011 a activat în calitate de contabil-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”, a avut acces la ștampila întreprinderii și sumele transmise ei de la agenții economici în calitate de plăți pentru materialele de construcție le depunea la cont ca împrumut din partea sa.

Rodideal Maria nu a prezentat probe privind proveniența sumelor invocate ca împrumut acordat societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”.

În recursul suplimentar avocatul Chisnencu Alexandru a indicat că la 26 august 2015 organul de urmărire penală a Departamentului de Poliție mun. Chișinău a emis ordonanța privind începerea urmăririi penale în privința Mariei Rodideal conform componenței de infracțiune prevăzută de art. 191 alin. (5) Codul penal.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 02 septembrie 2015 Rodideal Maria a depus referință la recursul declarat de avocatul Chisnencu Alexandru în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” solicitînd declararea acestuia ca inadmisibil, deoarece instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către prima instanță și instanța de apel.

Prin încheierea completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015 recursul declarat de avocatul Chisnencu Alexandru în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a fost considerat admisibil fără a fi prejudiciat fondul pricinii.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de avocatul Chisnencu Alexandru în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, hotărârii Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015 și emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei motivate la 01 iunie 2015 (f.d. 206).

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Chisnencu Alexandru în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” la 21 iulie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că la 25 iunie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 5, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 15520 lei cu termen de rambursare până la 25 iunie 2011 (f.d. 5).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10166 din 25 iunie 2010 Rodideal Maria a depus la contul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nr. 22511427570 suma de 15520 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 122).

La 08 iulie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 6, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 1400 lei cu termen de rambursare până la 08 iulie 2011 (f.d. 10).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 02470 din 08 iulie 2010 Rodideal Maria a depus la contul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nr. 22511427570 suma de 1400 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 104).

La 22 iulie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 7, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 31150 lei cu termen de rambursare până la 22 iulie 2011(f.d. 11).

Prin ordinele de încasare a numerarului nr. 04528 și nr. 04947 din 22 iulie 2010 Vasilița Mihail acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 31120 lei și 30 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Vasilița Mihail (f.d. 105).

La 27 iulie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 8, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 4749 lei cu termen de rambursare până la 27 iulie 2011(f.d. 12).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10528 din 27 iulie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 4749 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 106).

La 10 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 9, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 400 lei cu termen de rambursare până la 10 august 2011(f.d. 13).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 08816 din 10 august 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 400 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 107).

La 11 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr.10, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 46500 lei cu termen de rambursare până la 11 august 2011(f.d. 14).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10229 din 11 august 2010 Rodideal Maria a depus la contul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nr. 22511427570 suma de 46500 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 108).

La 13 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 11, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 2400 lei cu termen de rambursare până la 13 august 2011(f.d. 15).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 13021 din 13 august 2010 Rodideal Maria a depus la contul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nr. 22511427570 suma de 2400 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 109).

La 18 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 12, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 300 lei cu termen de rambursare până la 18 august 2011(f.d. 16).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 11321 din 18 august 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 300 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 110).

La 01 septembrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 13, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 1700 lei cu termen de rambursare până la 01 septembrie 2011(f.d. 17).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 06488 din 01 septembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-

VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 1700 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut (f.d. 111).

La 25 octombrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 14, prin care i-a acordat împrumut în sumă de 3500 lei cu termen de rambursare pînă la 25 octombrie 2011(f.d. 18).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10970 din 25 octombrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 3500 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Rodideal Maria (f.d. 112).

La 25 octombrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 15, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 7330,5 lei, cu termen de rambursare pînă la 25 octombrie 2011(f.d. 19).

Prin dispoziția de încasare nr. 1 din 25 octombrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 7330,5 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut bănesc și contrasemnat de către casier (f.d. 113).

La 23 decembrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 16, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 200 lei, cu termen de rambursare pînă la 23 decembrie 2011(f.d. 20).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 04000 din 23 decembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 200 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut (f.d. 114).

La 27 decembrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 17, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 5930,21 lei, cu termen de rambursare pînă la 27 decembrie 2011(f.d. 21).

Prin dispoziția de încasare nr. 5 din 27 decembrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 5930,21 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut financiar și contrasemnat de către casier (f.d. 115).

La 27 decembrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 18, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 37672,28 lei, cu termen de rambursare pînă la 27 decembrie 2011(f.d. 22).

Prin dispoziția de încasare nr. 7 din 27 decembrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 37672,28 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut financiar și contrasemnat de către casier (f.d. 116).

Prin dispoziția de plată nr. 10 din 27 decembrie 2010 conducătorul și contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” au eliberat suma de 31323,47 lei Mariei Rodideal pentru ce ultima a semnat (f.d. 117).

La 29 decembrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 19, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 5300 lei cu termen de rambursare pînă la 29 decembrie 2011(f.d. 23).

Prin ordinul de încasare a numerarului nr. 069454 din 29 decembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-

VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 5300 lei fiind indicat conținutul operațiunii ajutor financiar gratuit de la Rodideal Maria (f.d. 118).

Prin dispoziția de încasare nr. 8 din 31 decembrie 2010 întocmită unilateral de contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria s-a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 7747,47 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut financiar nefiind contrasemnat de altcineva (f.d. 119).

Prin dispoziția de plată nr. 13 din 31 decembrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Maria Rodideal unilateral și-a eliberat suma de 7747,47 lei sie (f.d. 120).

Din extrasul din Registrul semnat de contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria rezultă că la 31 decembrie 2010 aceasta a acordat împrumut financiar societății în sumă de 7747,47 lei, la aceeași dată fiind eliberată aceeași sumă spre decontare reclamantei (f.d. 121).

Din extrasul din cont al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nr. 22511427570 rezultă că la 31 octombrie 2013 s-a eliberat beneficiarului Rodideal Maria suma de 30000 lei destinația plății fiind indicată achitarea datoriei conform contractului de împrumut nr. 10 din 20 mai 2010 (f.d. 89).

Prin fișa cu specimene de semnături și amprenta ștampilei din 08 iunie 2010 societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” a autorizat gestionarea contului bancar nr. 22511427570 cu drept de prima semnătură Vasilița Mihail și a doua semnătură Rodideal Maria (f.d. 92).

Prin decizia directorului societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a fost eliberată din funcția de contabil-șef începând cu 31 decembrie 2010 (f.d. 94).

La 14 februarie 2011 fișa cu specimene de semnături și amprenta ștampilei din 08 iunie 2010 a fost anulată fiind menționat că s-a schimbat persoana cu drept de semnătură (f.d. 92).

La 12 martie 2014 Rodideal Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată (f.d.6-8).

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, acțiunea Mariei Rodideal a fost admisă integral (f.d. 172-179, 198-205).

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au aplicat greșit normele de drept material și au apreciat arbitrar probele administrate.

Conform art. 867 alin. (1) Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 602 alin. (1) și (2) Codul civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Contrar acestor norme legale, societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu a executat obligația față de Rodideal Maria și nu a restituit împrumutul în sumă de 74769 lei care rezultă din următoarele acte juridice:

- a) la 25 iunie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 5, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 15520 lei cu termen de rambursare până la 25 iunie 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10166 din 25 iunie 2010 (f.d. 5, 122);
- b) la 08 iulie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 6, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 1400 lei, cu termen de rambursare până la 08 iulie 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 02470 din 08 iulie 2010 (f.d. 10, 104);
- c) la 27 iulie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 8, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 4749 lei, cu termen de rambursare până la 27 iulie 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10528 din 27 iulie 2010 (f.d. 12, 106);
- d) la 10 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 9, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 400 lei, cu termen de rambursare până la 10 august 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 08816 din 10 august 2010 (f.d. 13, 107);
- e) la 11 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr.10, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 46500 lei, cu termen de rambursare până la 11 august 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10229 din 11 august 2010 (f.d. 14, 108);
- f) la 13 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 11, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 2400 lei, cu termen de rambursare până la 13 august 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 13021 din 13 august 2010 (f.d. 15, 109);
- g) La 18 august 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 12, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 300 lei, cu termen de rambursare până la 18 august 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 11321 din 18 august 2010 (f.d. 16, 110);
- h) la 25 octombrie 2010 Rodideal Maria a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” contractul de împrumut nr. 14, prin care a acordat ultimei împrumut în sumă de 3500 lei, cu termen de rambursare până la 25 octombrie 2011, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 10970 din 25 octombrie 2010 (f.d. 18, 112).

Așadar, actele juridice enunțate confirmă cu certitudine datoria în sumă de 74769 lei a societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” față de Rodideal Maria.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Argumentele recursului că societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu recunoaște contractele de împrumut prezentate de reclamantă, că societatea nu a împrumutat de la intimată, că aceasta depunea sumele din numele ei care erau primite de la alți agenți economici, că administratorul a împrumutat de la Rodideal

Maria careva sume bănești în calitate de persoană fizică nu pot fi reținute din următoarele motive.

La actele pricinii sunt probe că sumele indicate în ordinele de încasare a numerarului în mărime de 74769 lei în calitate de împrumut de la Rodideal Maria au fost transferate la contul bancar nr. 22511427570 al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”.

Administratorul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” în ședință de judecată a declarat că semnătura din contractele de împrumut este a sa.

Valabilitatea contractelor și a ordinelor de încasare a numerarului de societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu a fost contestată în modul prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, în ședințele de judecată a primei instanțe și a instanței de apel administratorul societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Vasilița Mihail și avocatul Scripnic Veaceslav au recunoscut că sumele au fost virate la contul întreprinderii și că se regăsesc în evidența contabilă a acesteia (f.d. 170).

Societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu a prezentat probe că sumele depuse de Rodideal Maria în calitate de împrumut din numele său au fost recepționate de la alți agenți economici pentru materiale de construcții și mărfuri fără titlu de împrumut.

Or, pct. 1 și 2 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova din 25 noiembrie 1992 nr.764, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc că toate întreprinderile de stat, cooperatiste, pe acțiuni, de arendă colective, mixte, obștești etc., asociațiile, organizațiile și instituțiile (în continuare - întreprinderi), indiferent de statutul lor juridic, sînt obligate să consemneze mijloacele lor bănești în instituțiile financiare.

Decontările dintre întreprinderi pe angajamente se efectuează, de regulă, prin virament la instituțiile financiare.

Rezumatul controlului de constatare din 02 iunie 2015 întocmit de societatea pe audit „Consalting-Premium” societate cu răspundere limitată și ordonanța organului de urmărire penală din 26 august 2015 anexate la cererea de recurs nu servesc temei de respingere integrală a acțiunii, deoarece art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În afară de aceasta, conform art. 872 alin. (1) Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobîndă în mărimea prevăzută la art.619 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 619 alin. (1) și (2) Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobînzii pe perioada întîrzierii. Dobînda de întîrziere reprezintă 5% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobînda este de 9% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu a achitat în termen datoria în sumă de 74769 lei și urmează de încasat în beneficiul Mariei Rodideal dobînda de întîrziere în sumă de 25426,87 lei calculată pentru perioada de întîrziere.

Pretenția Mariei Rodideal de încasare de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” a datoriei în sumă de 89282,99 lei și dobînzii de întîrziere ce rezultă din aceasta urmează a fi respinsă din următoarele motive.

Maria Rodideal nu a prezentat probe pertinente în vederea confirmării datoriei în sumă de 89282,99 lei, iar în lipsa acestora afirmațiile rămîn declarative.

Conform art. 3 alin. (1) Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, *contabilitate de casă* – bază de contabilizare conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura încasării/plății mijloacelor bănești sau compensării în altă formă;

document primar – confirmare documentară (pe suport de hîrtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment;

Conform art. 17 alin. (1) Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic.

Conform art. 19 alin. (1), (2) și (3) Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare.

Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil – nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului.

Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6).

Conform pct. 1 și 2 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin hotărîrea Guvernului Republicii Moldova din 25 noiembrie 1992 nr.764, toate întreprinderile de stat, cooperatiste, pe acțiuni, dearendă colective, mixte, obștești etc., asociațiile, organizațiile și instituțiile (în continuare - întreprinderi), indiferent de statutul lor juridic, sînt obligate să consemneze mijloacele lor bănești în instituțiile financiare.

Decontările dintre întreprinderi pe angajamente se efectuează, de regulă, prin virament la instituțiile financiare.

Conform pct. 13 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin hotărîrea Guvernului Republicii Moldova din 25 noiembrie 1992 nr.764, eliberarea numerarului din casele întreprinderilor se efectuează prin dispoziții de plată sau alte scripte întocmite în modul corespunzător (borderouri de plăți, cereri de eliberare a numerarului, conturi etc.) cu aplicarea ștampilei cu atributele dispoziției de plată. Scriptele de eliberare a numerarului trebuiesc să fie semnate de conducătorul și contabilul-șef ai întreprinderii sau de alte persoane împuternicite.

Conform art. 19 alin. (12) Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, documentele de casă, bancare și de decontare, datoriile financiare, comerciale și calculate pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității ori de două persoane

cu drept de semnătură: prima semnătură aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua – contabilului-șef sau altei persoane împuternicite. Semnăturile pe documentele menționate, după caz, se confirmă prin aplicarea ștampilei entității respective. În lipsa funcției de contabil-șef, semnătura pe documentele menționate se aplică de conducătorul entității respective sau de altă persoană împuternicită.

Maria Rodideal activînd în calitate de contabilă-șef la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu a ținut cont de normele legale citate și nu a respectat rigorile impuse de Legea contabilității privind întocmirea *documentelor primare contabile pentru a* confirma documentar și justifica efectuarea operațiunii economice circumstanțe în care nu-i acordă dreptul de a o efectua sau certifica producerea unui eveniment.

Așadar, suma de 89282,99 lei invocată de Rodideal Maria că ar fi fost acordată cu împrumut societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” nu se justifică documentar întrucît:

- 1) prin ordinele de încasare a numerarului nr. 04528 și nr. 04947 din 22 iulie 2010 Vasilița Mihail acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 31120 lei și 30 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut de la Vasilița Mihail și nu de la Rodideal Maria (f.d. 105);
- 2) prin ordinul de încasare a numerarului nr. 06488 din 01 septembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 1700 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut fără a fi specificat că a fost acordată de către Rodideal Maria (f.d. 111).
- 3) prin ordinul de încasare a numerarului nr. 04000 din 23 decembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 200 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut fără a fi specificat că suma nominalizată a fost acordată de către Rodideal Maria (f.d. 114).
- 4) prin ordinul de încasare a numerarului nr. 069454 din 29 decembrie 2010 Rodideal Maria acționînd în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” a depus la contul acesteia nr. 22511427570 suma de 5300 lei fiind indicat conținutul operațiunii ajutor financiar gratuit de la reclamantă ceea ce nu constituie un împrumut și nu urmează a fi rambursat (f.d. 118).
- 5) prin dispoziția de încasare nr. 1 din 25 octombrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 7330,5 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut bănesc și contrasemnat de către casier (f.d. 113).
- 6) prin dispoziția de încasare nr. 5 din 27 decembrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 5930,21 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut financiar și contrasemnat de către casier (f.d. 115).
- 7) prin dispoziția de încasare nr. 7 din 27 decembrie 2010 contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” Rodideal Maria a încasat de la sine în beneficiul societății suma de 37672,28 lei fiind indicat conținutul operațiunii împrumut financiar și contrasemnat de către casier (f.d. 116).

Iar, prin dispoziția de plată nr. 10 din 27 decembrie 2010 conducătorul și Rodideal Maria contabilul-șef al societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” au eliberat suma de 31323,47 lei pentru ce ultima a semnat (f.d. 117).

Așadar, Rodideal Maria fără temei legal pretinde încasarea sumei de 31120 lei depusă de Mihai Vasilița, precum și alte sume în care ea nu este indicată în calitate de împrumutător.

Dispozițiile de plată semnate de contabilul-șef unilateral și unele contrasemnate de casier în lipsa semnăturii administratorului persoanei juridice nu justifică efectuarea operațiunii economice, deoarece contravin normelor imperative a Legii contabilității.

Rodideal Maria la contractele de împrumut din 22 iulie 2010, 01 septembrie 2010, 23 decembrie 2010 și 29 decembrie 2010 nu a anexat ordinele bancare de încasare a numerarului și din aceste motive se consideră că ea efectiv nu a executat contractele menționate și sumele indicate în ele nu a împrumutat recurentului.

În lipsa ordinelor bancare de încasare a numerarului se pune la îndoială buna-credință a intimatei Rodideal Maria în privința împrumutului acestor sume.

Prin urmare, pretenția Mariei Rodideal de încasare a datoriei în sumă de 89282,99 lei și dobânzii de întârziere rezultată din aceasta necesită să fie respinsă.

În conformitate cu art.94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art.90 lit. i) și l) Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

În conformitate cu art. 96 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Prin urmare, în conformitate cu art.94 alin. (1) Codul de procedură civilă, urmează a încasa de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în beneficiul Mariei Rodideal cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat achitată în sumă de 2972,83 lei, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1347 lei, proporțional părții admise din pretenții, deoarece au fost prezentate probe pertinente privind cheltuielile suportate de către aceasta.

În conformitate cu art.432 alin. (4) Codul de procedură civilă, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din sensul normei de drept citate se deduce că instanța de recurs este obligată să verifice modul de apreciere a probelor de prima instanță și instanța de apel.

Prin urmare, argumentele Mariei Rodideal din referința prezentată că modul de apreciere a probelor de către prima instanță și instanța de apel este în afara controlului instanței de recurs poartă caracter declarativ.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și probele apreciate arbitrar, că nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și de a emite o nouă hotărîre de admitere parțială a acțiunii cu încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în beneficiul Mariei Rodideal suma de 74769 lei cu titlu de datorie și proporțional acesteia dobînda de întîrziere în sumă de 25426,87 lei, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 2972,83 și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1347 lei, iar în rest de a respinge pretențiile.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de de avocatul Chisnencu Alexandru în interesele societății cu răspundere limitată „Divas-VMT”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 și hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Maria împotriva societății cu răspundere limitată „Divas-VMT” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Rodideal Maria.

Se încasează de la societatea cu răspundere limitată „Divas-VMT” în beneficiul Mariei Rodideal suma de 74769 (șaptezeci și patru mii șapte sute șazeci și nouă) lei cu titlu de datorie, dobînda de întîrziere în sumă de 25426,87 lei (douăzeci și cinci mii patru sute douăzeci și șase lei și optzeci și șapte bani), cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 2972,83 lei (două mii nouă sute șaptezeci și doi lei și optzeci și trei bani) și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1347 (una mie trei sute patruzeci și șapte) lei, iar în total suma de 104515,7 lei (una sută patru mii cinci sute cinsprezece lei și șaptezeci bani).

Se resping în rest pretențiile Mariei Rodideal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Nadejda Toma

Liliana Catan

Sveatoslav Moldovan